

І чужому научайтесь,
і свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНСотел: HENDERSON 5-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
BARELY 7-4123
УНСотел: BARELY 7-5357

ПАНАМА ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРЕВІРКИ ДОГОВОРУ ПРО ЗОНУ КАНАЛУ

Панама. — Цілий день 16 січня продовжувалися старання делегата Міжамериканського Мирового Комітету чільця Мануеля Трука привести до порозуміння між ЗДА та Панамою. Чотири інші члени цієї комісії виїхали до Вашингтону, думаючи, що спір між Панамою та ЗДА в справі прапорів вирішений. Але тепер виявилось, що з іншої інтерпретації того порозуміння, яке зроблено три дні тому. Панамський уряд гадає, що ЗДА погодилась перегорювати про всі проблеми, які виділяє Панама, отже також обійшла змінити договір про живлення Панамського Каналу з 1903-го року, а представники ЗДА відповідають на те, що вони погодились про всі проблеми, але не зобов'язувалися до того, щоб змінювати договір із 1903-го року, на основі якого Америка адмініструє за відповідною оплатою Зоною Панамського Каналу та має там такі права, які має держава на своїй території. Справу ускладнила ще й та обставина, що цього року припадають в липні вибори президента в Панамі, а в листопаді вибирають Президента в цій країні. В Панамі відбулася маніфестація студентів перед палацом президента Роберта Чіарі, який обіцяв демонстрантам, що без згоди

ПАНАМСЬКІ СТУДЕНТИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ЗНОВУ

Студенти Панамського Університету демонструють перед резиденцією уряду в Панамі Сіті, вимагаючи — згідно з вимогами перед тим промовою панамського президента Роберта Чіарі — зміни Панамського Договору з 1903-го року.

Джансон відповів Хрущову на листа в справі „світового миру“

Вашингтон. — Президент Джансон приготував відповідь Хрущову на його новорічне звернення до всіх держав світу в справі відмови від сили у вирішуваних територіальних спорів і заведення таким чином „світового миру“. Хоч ЗДА відразу правильно окреслили ту ноту Хрущова, як пропагандистський трюк та нову політичну зацілю, проте з уваги на азіатсько-африканські країни, принципово наставлені на „мир“ за всяку ціну, планується не відкидати відразу ту ноту Хрущова, а полегшувати з її слухами пунктами та з свого боку пропонувати поширення компетенції Об'єднаних Націй для протидії небезпекам війни. Зокрема відповість през. Джансона має настановити застереження Хрущова „про „право“ комуністів сприяти й активно підтримувати г. зв. „визвольні війни“, себто комуністичні партизанські й інші підривні акції. През. Джансон має настановити також саботажну акцію Совітів на території Об'єднаних Націй, де СРСР своєю сотнею „вето“ спаралізував стосовно запланованих мирних акцій та водночас відмовою платити на мирові місії Об'єднаних Націй на Середньому Сході й у Конго неможливість заведення там в швидкому часі повного ладу.

Джансон проти більших змін в адміністрації допомоги закордонні

Вашингтон. — Президент Джансон вирішив, щоб не переводити більших змін в адмініструванні допомоги закордонним країнам, бо ті зміни ще погіршили б цю проблему. Тому Президент гадає, що вистачить поліпшити теперішній стан та залишити Агенцію Міжнародного Розвитку. Президент зробить кінцеве рішення в цій справі після того, як дістане звіт від міжпарламентової комісії, яку він був визначив і яка мала звітувати до 15-го січня. Цю комісію очолює державний підсекретар Джордж В. Болл, але він, а також інші її члени не могли у визначеному часі виконати свою роботу, бо були і ще зайняті панамською проблемою. Президент назначив був цю комісію тому, що конгресова опозиція проти допомоги закордонним державам змушувала уряд шукати нової шляхи в цій справі. Ця комісія мусить закінчити свою працю перед тим часом, коли Президент приїде кінці цього місяця звертатиметься в цій справі до Конгресу. Є два плани: один проєкт, щоб справу допомоги закордонним країнам перенести до Державного Департаменту а інший хотів би, щоб нею займалися різні департаменти і урядові агенції. В обидвох випадках треба б зліквідувати Агенцію Міжнародного Розвитку і її 2700 працівників приділити до різних департаментів.

6 республіканських сенаторів внесли законопроект про медичну опіку

Вашингтон. — 6 республіканських сенаторів 16-го січня внесли свій власний законопроект про медичну опіку над старшими особами. Вони твердять, що своїм внеском хочуть рушити з місця цю справу, бо вона застрягла в Комісії і не має вигляду на те, щоб повна Палата Сенату чи Репрезентантів могла над нею дебатовати. Сенатор республіканець Джейкоб К. Джевіс із Нью-Йорку заявив, що цей проєкт має повні шанси бути ухвалений в Конгресі ще в цьому році, а внесення його президентом Кеннеді просит в лютому 1963-го року ще й досі в Комісії Спосібів і Засобів Палати Репрезентантів. Крім Джевіса цей внесок підписали ще такі сенатори: Кліффорд П. Кейс (Н. Дж.), Джан Шерман Купер (Кентакі), Кеннет В. Кінг (Н. Й.), Томас Г. Кухиль (Каліфорнія) і Маргарет Чейс Сміт (Мейн). Новий проєкт є компромісом між двома законодавчими проєктами. 1) Всі особи понад 65 років мали б мати в рамках соціального забезпечення право на 45-денне лікування в шпиталі і до 160

Митрополит Атеніагос відвідав Папу Павла VI й Архієпископ Іяковос відбув зустріч з кардиналом Спелманом

Рим. — В четвер 16 січня Папа Павло VI прийняв спеціальний аудієнції двох грецьких православних ієрархів — митрополита Атеніагоса — православного архієпископа Великої Британії, що резидує постійно в Лондоні, та митрополита з Лаодикії Максиміа, що переїздив у той час через Рим в дорогу з Німеччини до Царгороду. Під час своїх відвідин в Папи Павла VI митрополит Атеніагос передав Папі послання духовного провідника східної Православної Церкви Патріарха Атеніагоса і висловив в його імені його радість і вдячність за відбуті востаннє зустрічі в Єрусалимі. Відвідини православних ієрархів у Папи тривали понад пів години і під час розмови обговорювалося загальні проблеми християнської єдності. Після відвідин митрополит Атеніагос відїхав до Лондону. У ватиканських колах думають, що царгородський патріарх Атеніагос і виступить в найближчому часі з ініціативою нової зустрічі з Папою Павлом VI і що він для тієї мети консулюється тепер із ієрархами і Синодами окремих православних Церков. Папа Павло VI із свого боку відбуває в цій справі консультації з Колегією кардиналів. У той час, як у Ватикані відбувалися відвідини православних ієрархів у Папи, голова Грецької Православної Церкви в ЗДА архієпископ Іяковос відвідав римокатолицького кардинала й архієпископа Нью-Йорку Френсіса Спелмана і відбув з ним коротку конференцію та взяв участь в церемонії вручення нагородного Католицького Соціального Т-ва колишньому професорові Фордгамського університету російському соціологові Ніколасу С. Тімашеву.

Роберт Кеннеді прибув до Токіо з місією до президента Сукарно

Токіо. — Генеральний прокуратор Роберт Кеннеді прибув з дружиною і кількома урядовцями з Державного Департаменту до столиці Японії, щоб там зустріти індонезійського президента Сукарно та перевести з ним конференцію у справі конфлікту Індонезії з новоствореною південно-азійською державою Малайзією. Роберт Кеннеді заявив, що той спір повинен бути покладений між самими азійськими державами без зовнішньої інтервенції. Прибувши до Токіо, Роберт Кеннеді перервав нараду з американськими амбасадорами Е. Райшауером в Японії та Говардом Джонсоном, який прилетів з Індонезії. Після конференції з індонезійським президентом, Кеннеді матиме наради з японським прем'єром Гаято Ікедою та міністром закордонних справ Масайоші Огірою. З Японії Кеннеді полетить на Філіппіни, щоб там переговори в цій самій справі з президентом Діосдадо Масапалом. Індонезія і Філіппіни не визнають Малайзії і не мають з нею дипломатичних зв'язків, але насправді воюють і загрозливі для миру становища займає тільки Індонезія.

Сенатська Підкомісія Готовості вивчає справу далекосяжних ракет і бомбовиків

Вашингтон. — Голова Сенатської Підкомісії Готовості сенатор із Міссісіпі Джон С. Стенніс повідомив про план зібрати весь матеріал, який відноситься до далекосяжних ракет та бомбовиків у зв'язку з твердженнями сенатора Беррі Гольдвотера про те, що ця країна не сміє здаватися вповні на самі тільки ракети, занедаючи при тому бомбовики. Сен. Стенніс не повідомив, чи і коли відбудеться переслухання в цій справі, тільки заявив, що підкомісія мусить мати готовий матеріал на те, чи ця країна зможе пережити ворожу атомову атаку та після неї завдати нищівний удар агресорів. Сен. Гольдвотер є членом цієї Сенатської Підкомісії, що її очолює сенатор Стенніс.

Йосип Лисогір відвідає Едмонтон, промовлятиме на академії в роковини 22-го січня, матиме зустріч з громадянством

Едмонтон, Альберта. — З кінцем наступного тижня, починаючи від четверга 23-го січня, до Едмонтона завітає головний президент Українського Народного Союзу, ексекутивний віце-президент Українського Конгресового Комітету і ексекутивний директор Комітету Пам'ятки Шевченків п. Йосип Лисогір. В Едмонтоні він буде гостем Комітету Українців Канади та виконає головну промову на Святі Державності і Соборності в роковини 22-го січня, що відбудеться тут в неділю, 26-го січня 1964, о год. 3-й половини в „Ювілейній Аудиторії“. Перед цією Академією в п'ятницю 24-го січня о год. 6:30 ввечері відбудеться з цієї самої нагоди бенкет в залі готелю МекДональда. Перед цим святкуваннями п. Йосип Лисогір буде гостем місцевих Відділів УНСОУ: 497-го з його головою п. М. Прицем та секретарем Д. Петровим на чолі, і 502-го, головою якого є п. Є.

У ЗАНЗІБАРІ АРЕШТОВАНІ ДВА ДИПЛОМАТИ ЗДА

Занзібар. — В четвер 16 січня 315.000 мешканців Занзібару — це мурини, але правили там араби з автохтонної меншини. Революційний переворот, в якому згинув 20 осіб, перевели мурини, причому султан і його приближні та міністри втекли на корабель і дістались до Танзанії. В Занзібарі проголошено республіку із згаданим Адейдом Каруме на чолі. Однак „сильний мужем“ тієї мініаторної держави, яка щойно місяць тому унезалежилась, як кол. британський протекторат, є „маршал“ Джон О'Келло, 27-річний столп, недавній член терористичної організації „Мав-Мав“ в Кенії, який 5 років тому прибув до Занзібару, став там „партизанним діячем“ та був поліціантом. Це він затіяв переворот проти султана та зібрав і організував кращою 600 змовників, які спершу були озброєні дуже примітивно, поки не здобули невеличкий склад британської стрільної зброї. Джон О'Келло перерізав „пресову конференцію“, на якій оповів свій життєвий і хід перевертеної ним революції та заявив, що це він „призначив“ Абейда Каруме на президента нової республіки. Американський амбасадор в Танзанії Вільям Леонгарт закликав строгий протест проти арештування дипломатів, але не міг безпосередньо скомуникуватись з занзібарськими „достоїнствами“, бо сказав йому, що „технічні телефонні проводи зіпсовані“.

13 арабських країн погодились на встановлення спільного військового штабу

Каїро. — 13 арабських країн, зібраних у Каїро на конференції „на вершнінах“ для обміркування спільної дії проти плану Ізраїлю щодо використання в о. Йордану для наводнення пустині Негев, рішили встановити спільний військово-командувальний, із спільними командиром, адміністраційним та фінансовими функціями. Комісія, зложена з міністрів закордонних справ, має сформувати принципи такого спільного головного штабу, після чого зібрані монархи й президенти мають той проєкт одобрити. Тому, що ця конференція відбувається за закритими дверима, під сильним військовою охороною і з інформаційним пресом тільки в коротких доповідях формального характеру, не відомо, що власне вирішено на тій конференції у відношенні до Ізраїлю. Сказано тільки, що наради відбуваються в надзвичайно „сердечній атмосфері“. Проголошено теж відновлення дипломатичних зв'язків між Йорданією і Об'єднаною Арабською Республікою внаслідок безпосередньої довгої наради Абделя Гамалі Насера і Йорданського короля Хусейна.

Совети припинили будову трьох великих промислових заводів на Сибірі

Москва. — Советський уряд, вивив, що він вирішив припинити дальшу будову двох електростанцій — найбільшої у світі водної електростанції біля Братська над рікою Ангараго, допливом Єнісею, і другої електростанції біля Уст-Ілім на північ від Братська, як також копальні алюмінієвої руди в тому самому обшарі. Припинення дальших робіт над тими великими промисловими об'єктами прийшло згідно з заповідженням у промові Хрущова перекиданням поважних грошових сум на розвиток хемічної продукції, і, конкретно — штучних добрив, потрібних для сільського господарства. Електростанція біля Братська доведена до того стану, що вона може продукувати 3.600.000 кін. сил, дарма що у первісному плані передбачалося до 4.500.000 кін. сил. Недавно кілька десятків інженерів і старших робітників цієї електростанції звернулися листом до Державної Планувальної Комісії, з вержанням увагу, що припинення дальших робіт коштуватиме державі сотні мільйонів у затраті на накопичення там матеріалів, які будуть нездатні до вжитку.

Уряд пропонує \$5.3 більйона на Космічну програму

Вашингтон. — 16 січня уряд уряд президента Джансона запропонував Конгресові ухвалити бюджет на космічні дослідження у фінансовому році 1964-му суму \$ 5.300.000.000, на \$800.000.000 менше, як пропонувала Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація. Представник Адміністрації заявив, що важко буде діяти при здійснюванні програмі лету до Місяця з такою сумою, але коли б Конгрес ще більше зменшив запропоновану суму, тоді треба б зрезигнувати з того, щоб ще в цій декаді можна було вислати людину на Місяць. Треба пригадати, що уряд президента Кеннеді рік тому домагався на космічну програму \$5.7 більйона, але Конгрес признав тільки \$5.1 більйона. Голова Сенатської Аеронавтичної і Космічної Підкомісії сенатор Клінтон Андерсон хотів би знати, чи не існують не тільки фінансові, але й технічні труднощі лету до Місяця, головним чином сонячна радіація в останніх роках, яка може спричинити те, що лет на Місяць буде відкладений аж до найближчої декади, це значить після 1970-го року.

Форд твердить, що до росту економіки треба кращого технічного поступу

Дітройт. — Голова Ради Директорів Фордової Моторової Компанії Генрі Форд 2-й, промовляючи на зборах Товариства Автомобільних Інженерів, твердив, що „консенсус є твердити, що американський промисел не може створити більшого числа нових варіатів праці тому, що на цей час не дозволяє технологічний поступ в цій країні, та завелика механізація праці. Форд твердить, що ми не мали досить варіатів праці для всього робітництва тому, що в нас був замалий технологічний поступ. Форд домагається, щоб вишколювати в школах молоді так, щоб вона могла йти до праці та обслуговувати нові машини, які здешевшують працю, або приєднують продукцію, а це все створює нові варіати праці. Форд твердить, що забагато молодих людей виходить із шкіл із меншим знанням, ніж треба до того, щоб зайняти певне і продуктивне місце в економіці космічної доби. На думку

ЧЕРВОННИЙ ХРЕСТ В НЬО ЙОРКУ ПРОСИТЬ ЖЕРТВУВАТИ КРОВ

Нью-Йорк. — Відділ Червоного Хреста в Нью-Йорку видає гарячий заклик до мешканців цього міста, щоб давали кров у борах Червоного Хреста або в місцевих шпиталях, бо запаси крові є на вичерпанні. Інформація дає Червоному Хресту, число телефонів SU-quehanla 7-1000, або інформаційні бюро місцевих шпиталів. Представник Уряду Здоров'я Нелсон Фогельсон гадає, що така погода, а перед тим свята є причиною того, що зменшилося давання крові в Нью-Йорку.

В АМЕРИЦІ

● Континентальна Збіжкова Компанія, яка недавно продала СРСР пшениці за дол. 78.3 мільйона, повідомила, що вона продала Москві рису за дол. 7.45 мільйона. Цей рис мають вислати до СРСР в лютому і березні цього року за годину по такій ціні, яка є на світових ринках. Це перший продаж рису комуністичній державі після Другої світової війни.

● Уряд Зоров'я повідомив, що тижневий, який закінчився 4-го січня цього року, був першим тижнем, в якому не було ні одного випадку занедужання на полі. Статистику занедужань на полі почали робити в 1950 році. Досяг найбільше число занедужань на полі було в 38-му тижні 1952-го року і становило 4.190 осіб. Штатівська статистика показує, що щорічно до СРСР в лютому і березні цього року за годину по такій ціні, яка є на світових ринках. Це перший продаж рису комуністичній державі після Другої світової війни.

Подорожчак на 13 відсотків поштової оплата від пакунків

Вашингтон. — Департамент Пошти повідомив, що поштова оплата за пересилку пакунків подорожчає переїсно на 13 відсотків. Мікстейтова Торговельна Комісія дала дозвіл збільшити оплату від пакунків тому, що пошта працює з недобором. Про час, від якого обов'язуватимуть більшу оплату, повідомлять пізніше, бо різні компанії, які най-

Новосконструйована могила американського солдата Титана Іде Вгору під час успішного випробування на ракетній базі в Кейп Кеннеді на Флориді. Ця ракета виконає свою подвійну роль — під час війни вона буде використовуватися для мілітарних цілей, в часі миру з допомогою цієї ракети має бути вишуканий в космічні простори спеціальний експанс із двома людьми за тоги.

У СВІТІ

● У Парижі при метушливості бульвару Лефевр заважали високий на 100 стіп мешкальник будинок в ході будови. Катастрофа сталася з невідомою причиною, коли височувало 12-й поверх. Причому там тоді 30 робітників, 15 згинув, але це число буде більше, бо 10-х не віднайшли.

● У двох містах в Британії, Ньюарку і Ноттінгемі, відбулися в травні ц. р. халоборська вистава, під час якої надійська ковбойська дружина завоювала „родео“ штурка кінової ладі і т. п.

● У місті Мотокелі в Греції святковано в минулому тижні традиційний щорічний „День Аристофанеса“. Згідно з комедією того старогрецького драматурга „Жінки в політті“ — у звільненому містечку правлять жінки. Чоловікам не вільно з'являтися на вулицях. Жінки урядують в міській управі, перерішують публічне місце сидять у кафе, курять, грають карти, п'ють чорну каву і вино, а їхні чоловіки, батьки і брати сидять дома, займаються дітьми й куховарством. Кожного мужика, що появляється на вулиці, насильно роздають і обливають холодною водою.

● Комуністичний прем'єр Чу Ен-лай відбув 9-денні відвідини в Альбанії, єдиний комуністичний країни в Європі, яка стала вірно по стороні Пейпінгу в його „Ідеологічному“ спорі з Москвою. Під час тамтешніх нарад вирішено будувати перетягнуті алябаски й порт в Тірані в морську базу комуністичної Альбанії, чия Ен-лай поїхав на візиту до Тунісу і Гаїти.

● Центральна Рада Об'єднаних Націй в справах наркотиків у Женеві проголосила звідомлення про нелегальну продукцію і підпільний міжнародний торг наркотиками: опіумом, морфіном й іншими наркотиками. Як зазначає організація, які заважають організувати боротьбу з наркотиками, табуна продукція кокаїну відбувається тепер в Болгарії.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожен зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65c.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Після Шевченка — Шекспір

Провокаційна совєтська інтервенція у конфлікті в справі пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні познайомила до деякої міри західний світ, зокрема Америку, з намаганнями комуністів "переробити" Т. Шевченка на свій лад і використати його величезну популярність для своїх злочинних цілей. У зв'язку із згаданим конфліктом у справі пам'ятника Шевченка, американцям було досить важко збагнути, як це так можливо, щоб гостро наставлені проти комунізму американські громадяни українського роду ставили пам'ятник Поетові в той же час, як того самого Поета офіційно вшановують у Совєтському Союзі, називають його іменем вулиці та установи і будують йому пам'ятники. Що більше, офіційне вшановування Шевченка в СССР використовували, як найбільшій аргумент проти пам'ятника у Вашингтоні, його противники. Дехто з американців був готовий укинути й повірити, що Шевченко справді такий був провісником комунізму і більшовизму, яким представляють його совєтська пропаганда і наука.

Показовим прикладом того, до чого можуть посунутися індоктриновані ідеями Маркса і Леніна комуністичні науковці та пропагандисти в перероблюванні світової літератури на "соціалістичні реальності", може бути справа з геніальним британським драматургом Вільямом Шекспіром.

Шекспір, як відомо, втілює великою популярністю серед німецької суспільності не тільки у свободній Західній Німеччині, Австрії як серед німців Швайцарії, але також під комуністичним режимом у Східній Німеччині. Ще сто років тому в Німеччині засновано у Веймарі для студій над творчістю Шекспіра Німецьке Шекспірівське Товариство, членами якого ставали видатні літератори й учні. В повосинних роках це товариство було одним із небагатьох культурних осередків, на терені якого могли зустрічатися під час щорічних з'їздів його члени із Західної і Східної Німеччини. Проте, така шекспірівська діяльність у ваймарському Т-ві Шекспіра довго не тривала. Члени товариства — культурні діячі із Східної Німеччини, почали під тиском комуністичного режиму виступати з вимогою "зменшувати" дослідів над творчістю Шекспіра, значить, інтерпретування його життя і творчості у марксистському, соціалістичному дусі. Відносно із чим вони поведи усі можливі заходи, щоб опанувати Шекспірівське Товариство і зрештою з нього осередок комуністичної пропаганди. Зустрівшись з рішучим опором, комуністи вирішили "поповнити" склад членства ваймарської філії новими членами і вислали туди із спеціальним дорученням 300 осіб, здебільша комуністичних функціонерів і провідників комуністичної молоді, які ніякого відношення до шекспірівських студій не мали і не матимуть.

Здобувши такою чисельною перевагою керівництво Ваймарської філії, східнонімецькі комуністи проголосили Німецьке Шекспірівське Т-во "головним промотором соціалістичного реалізму" і в цьому ж напрямку розгорнули усе свою діяльність. У вивіді комуністичного наїзду це товариство, після зрівняння вазамин між Бохумським та Ваймарським філіями, розколовало на два товариства. Кожне з них окремо буде відзначати 400-річчя з дня народження Шекспіра, що припадає в цьому році.

Приклад з комуністичним перефарбуванням Шекспіра на соціаліста дуже повчальний. Треба сподіватися, що справа із Шекспіром у Німеччині дасть змогу деяким американським журналістам збагнути нахабність і перфідію марксистів у перефарбуванні на свій колір великих постатей світової літератури і культури. Усвідомивши

це, вони напевно зрозуміють, чому українська еміграція в ЗДА й у вільному світі мусять боротися проти комуністичного спотворення біографії свого великого поета та генія — Тараса Шевченка.

Вартість передвиборчої дискусії

Передвиборчий час в Америці — і різних інших вільних країнах світу із свободою слова та друку — приносить ту велику користь народам, що актуалізує перерізи болючих проблем і дозволяє обговорювати їх прилюдно в усій ширині й без ніяких обгорт. Правда, у парламентарних виборах, коли за кількості мандатів до парламенту змагаються тисячі кандидатів, нерідко демагогія радше затіє, ніж висновок справи. Але кандидати на партійних номінаціях у президентських виборах чи номіновані вже такі кандидати на президента — це з-пів політичної такої високої міри, що вони вистерігаються дешевизни фраз. І тому ця їхня кампанія досконало поширює знання суспільно — політичних, економічних, оборонних і закордонно-політичних проблем.

Передвиборчий час в Америці щойно розпочався і тим часом обмежується виступами двох республіканських кандидатів, які суперничать у правиворах, та тими виступами президента Джансона, які також мають на увазі виборці. Республіканський сенатор Беррі Голдвотер з Арізоні відомий із своєї відваги дуже одверто, а то й різко заторкувати так звані драматичні й делікатні справи. Він здобуває собі популярність — говоренням непопулярних речей. Цю свою прикмету доказав він уже у двох перших тижнях своєї кампанії.

Беррі Голдвотер піддав під сумнів вартість стратегії, сформованої за президента Джана Кеннеді і його секретаря оборони, що оборону націю покладає головно на міжконтинентальні ракети, відсуваючи на задній план далекосяжні літаки, спроможні переносити атомовий вантаж. Голдвотер слушно передбачив, що квестіонування ним практичної вартості далекосяжних ракет стигне на його голову громи. Роберт МекНамара гостро виступив проти його тверджень, проте Голдвотер не тільки партійний опонент, він — генерал у резерві, і тому його заваж у військових справах не можна легковажити.

Те саме стосується двох інших питань, дуже гостро порушених минулої середі сенатором Голдвотером на форумі Економічного Клубу в Нью-Йорку. Запорохивши твердження частини преси й господарських кіл, начебто президент Джансон є консервативним у фінансових справах і веде політику ошадності, він твердив, що фінансова політика також цього Уряду тільки на словах є ошадною, а на ділі є вона "розтрата", і що продовжується тенденція Уряду президента Кеннеді — поширювати державну контролюючим приватної ініціативи та вільного підприємства. Відносно жін — визначили принцип кончності боротьби проти бідності — піддав під сумнів, чи всі біди заслуговують на допомогу від держави просто з титулу своєї бідності, з нехтуванням причин тієї бідності. Із свого боку сенатор Голдвотер запропонував скласти широкую конференцію фахівців для всебічного розгляду проблем праці і бідності.

Всі такі питання — життєві, актуальні. Висловлювані в них погляди — контрверсійні, дискусійні. Але ведена в діловому тоні така дискусія може принести надзвичайну користь. Во вона не тільки повчас широкого кола загалу, але й визначає практичні способи, як здійснювати загальні гасла. Наприклад, гасло "походу проти бідності" гарне, але як його здійснити?

Мирослав Прокоп

ПІДСУМКИ ПЕРЕПІСУ НАСЕЛЕННЯ СССР І УКРАЇНИ

У попередніх статтях я подав інформацію про перетворення в числі і характері населення Совєтського Союзу і України, представив розміщення України по областях, подав інформацію про українців в цілому СССР, а в далішньому з'ясував національні відносини в самій Україні, зокрема кількість і розміщення українців і головних меншостей України в областях та в Києві і Севастополі. Для чіткості характеристик національних відносин в Україні треба ще навести дані названих попередньо статистичних довідників про рідну мову населення України.

Які мови вважають як рідні мешканці УССР?

Як відомо, під час перепису населення СССР в місяці січні 1959-го року опитуваних питали не тільки про національність, але також про рідну мову вони вважають за рідну. В результаті перепису виявилось, що в Совєтському Союзі було тоді аж 10.1 млн. не-росіян, які назвали рідною мову російську. З попередніх статей ми знаємо також, що серед тих 10 млн. не-росіян аж 4.5 млн. творили українці. При цьому йшлося тут про всіх українців в СССР, отже не тільки тих, які живуть в самій Україні, але й поза її межами. Тепер же йдеться якраз про українців і про окремі національні меншості, що живуть в Україні. Яку мову назвали вони рідною?

Пригадуємо, що в січні 1959-го року жило в Україні 41.8 млн. людей, з них 32.1 млн. або 76.1% творили українці. Але з цього числа українську мову як рідну назвали тільки 30.0 млн., себто 93.5% українців в УССР. Решта, себто 2.0 млн. рідною назвали мову російську, а 10.6 тис. — інші мови. Таким чином 6.4% українців в Україні за рідну мову вважають російську. Коли порівняти цей відсоток з відсотком українців в цілому СССР, які декларували російську мову рідною (12.1%), про що була мова в другій статті, то він нижчий. Це природно, бо там йшлося також про українців поза межами СССР, де процес русифікації сильніший.

Інакше, як в українців, виглядає становище з рідною мовою в російській меншості в Україні. На 7.0 млн. росіян в Україні 6.9 млн. або 98.1% назвали російську мову рідною, що вони визнають російську мову рідною. Тільки 130 тис. росіян в Україні або 1.8% задекларували, що українська мова є для них рідною. Якщо йдеться про жидів, то, подібно, як в цілому СССР, вони також в Україні тріають рідну мову на користь російської. Так, отже, з 840.3 тис. жидів в Україні тільки 142.2 тис. або 16.8% вважають за рідну мову жидівську, а 671.1 тис. або 79.8% — російську. Українську мову назвали рідною для себе 23.4 тис. себто 2.7% українських жидів. Подібно низький в цьому відношенні відсоток поляків. Із 363.2 тис. поляків в Україні, тільки 68.1 тис. або 18.7% вважають польську мову рідною. Для 248.6 тис., отже для 68.4% поляків в Україні, рідна мова — українська. За ро-

сійською як рідною, заявили 45.2 тис. себто 12.4% поляків. Інакше в білоруській меншості в Україні, якої є — 290.8 тис. з них 106.9 тис., отже 36.8% заявили, що їх рідна мова білоруська, 26.5 тис., значить 9.3%, — українська, а 157.1, отже 54.1% російська.

У великій більшості свою власну мову вважають такі меншості України: молдавани, болгар, угорці і румуни. Натомість із 104.3 тис. українських греків аж 92.8 тис. назвали рідною мову російську. Характеристичне також те, що приблизно половина литовців, латвіїв, естонців та вірмен і одна третина азербайджанців і грузинів, які живуть в Україні, також назвали російську мову рідною.

Тепер погляньмо на те, як виглядає справа рідної мови серед самих українців в поодиноких областях Української ССР, передусім серед міського населення, а далі й на селах. Наступна таблиця показує мову, яку назвали за рідну, такі казує, який відсоток українців по містах поодиноких областей УССР вважає, що їх рідна мова є українська або російська:

Області	Українська	Російська
Дніпропетровська	89.3	10.7
Донецька	75.0	25.0
Закарпатська	82.2	17.8
Луганська	83.7	16.3
Полтавська	96.0	4.0
Сумська	91.2	8.8
Харківська	80.8	19.2
Вінницька	94.4	5.6
Житомирська	97.7	2.3
Київська	94.0	6.0
Закарпатська	95.0	5.0
Івано-Франківська	98.0	2.0
Кіровоградська	96.9	3.1
Львівська	94.4	5.6
Рівненська	94.8	5.2
Рівненська	95.7	4.3
Тернопільська	98.2	1.8
Хмельницька	95.4	4.6
Черкаська	95.8	4.2
Чернівецька	85.9	14.1
Чернівецька	92.8	7.2
Кримська	42.7	57.3
Миколаївська	74.5	25.5
Одеська	69.5	30.5
Херсонська	84.0	16.0

З цих даних видно, що практично всі українці в УССР декларували, як рідну мову українську або російську. Правда, в довіднику зазначено також "інші мови", що їх українці в містах назвали як рідні, але йдеться тут про мінімальні числа у висоті десятих, сотих, а то й тисячних відсотка. Виймає творить тільки Закарпатська область, де на "інші", зрештою не названі мови, припадає 2.5% українців — мешканців міст.

Якщо йдеться про кількість українців, які вважають російську мову за рідну, то з наведеної таблиці видно, що тут знову на першому місці стоїть Кримська область, де таких українців є аж 57.3%. Далі йдуть Одеська, Миколаївська і Донецька області, де четвертий або й більше українців по містах вважають російську мову за рідну. За ними йдуть Харківська, Запорізька, Луганська, Херсонська, Чернівецька та Дніпропетровська області (19.2 — 10.7%).

Якщо йдеться про рідну мову українців по містах, то в Одеській і Миколаївській областях становить гірше, як в Луганській області, дармащо ця область має найвищий відсоток твору — "це типи з дійсного життя, які я пізнала в го-рах. Леся хотіла, що мою повість зладити на сцену. Ходила особисто до М. Лисенка і просила о скомпонування музики; та Лисенко не хотів, бо Старички був його швагер — і не хотів йому мою працю конкурентом робити. Так писала мені Леся Українка". (М. Старицький — автор п'єси "Не ходи, Грицю, на вечорницю").

Повість Кобилянської створила у найтіснішому зв'язку з українським життям наприкінці 19-го і на початку 20-го століття. Деякі критики хотіли йх повну пояснювати тільки пильною особистістю буковинських обставин (М. Струтинський, "Смолоскипи", 1928). Та це не зовсім вірно. Кобилянська мала великий талант і вміння користатися з доволішнього життя та з лектури, спуючи в уві своє творче плетиво, з якого виходили її героїні й герої: селянки, цигани, дівчата й жінки, які хотіли жити повнішим життям, ніж те, яке знаходили кожен себе.

За життя письменниці не всі критики її розуміли. Але вона витримала на раз вибраній лінії, і той, хто прочитав її "Людину" та "Апостола черні", легко ствердить, що і ту першу і цю останню повість написала та сама авторка "Парівни", "Нюби", "Землі" і "Через кладку".

Критика хоче пізнати, як поставили твори нашої письменниці, в яких вазиминах була наша література за західноєвропейськими літературами, бо тільки знаючи світову літературу зможемо і в себе створити цінні й тривалі цінності в ділянці письменства.

Доказом цього є Ольга Кобилянська.

І. Світ

МОНАСТІР СВ. КАТЕРИНИ

У журналі "Нешенел Джеографік" за січень цього року вміщено дві дуже цікаві статті: "Острів віри в Синайській пустині" та "Святі цінності гори Синай".

Обидві статті гарно ілюстровані і розповідають про унікальні історичні пам'ятки монастиря св. Катерини, який був розбудований у 6-му столітті за часів візантійського імператора Юстиніана Великого. Засновано цей монастир на тому місці, де згідно з Біблією Бог розмовляв з Мойсеєм біля куща, що горів і не згорав. Поблизу св. Софії в Ієрусалімі, це найліпше збережений храм з чисельних храмів, збудованих імператором Юстиніаном.

Тепер, після 14 турботних століть, Катерининський монастир стоїть як християнський видимий зв'язок з минулим. Старовинні рукописи в його бібліотеці та безцінні твори старих мистців сяють на стінах, творять міст від часу його будови до сучасності.

У межах монастиря є ще мінарет і мала мечеть — мошея, а тому мусульмани також шанують це місце.

Згадані статті є результатом наукової експедиції американських учених з університетів Принстону, Мішигену та Колумбії. На сторінках 94 та 95 вміщено фото, на яких член ВУАН, д-р Ігор Шевченко, професор Колумбійського університету, переводить свої досліді. На першій фото досліджує наш учений відбитки напису на сволоту церкви, з якого видно, що цей храм збудований між 548-565 роками. На другій фото д-р І. Шевченко оглядає пергаментну книгу. Поруч нього лежить друга велика книга із надзвичайної краси мініатюрами і проповідями священника цієї церкви. В тексті статті є кілька згадок про нашого земляка.

У другій статті описується надзвичайної краси мозаїка на стінах церкви св. Катерини та великий образ Преображення Господнього на вівтарній стелі. Автор статті Курт Вейтман, професор мистецтва Принстонського університету, згадує, що на протязі століть Паргрод був центром мозаїчного мистецтва. Року 715-го каліф Дамаску просив імператора Візантії прислати мистців для декорування великої мошеї Омаяд. Невдовзі археологи відкрили декілька цих мозаїк під грубим шаром тіню.

З християнізацією Росії — пише К. Вейтман — візантійські мозаїсти на протязі кількох століть працювали у великих церквах Києва". Для автора Києв знаходиться в Росії, і дуже шкода, бо під його редакцією мають з'явитися публікації, присвячені мистецьким скарбам Катерининського монастиря.

Всього монастир має понад 2000 ікон, серед яких багато належать до 9-12 століть. При монастирі була школа іконопису.

не-російської національності скоро змінюють мову в іній політичній конюнктурі. Та й серед наших діячів революції і по ній були одиниці, для яких російська мова вважалася мало не за рідну.

Тому при всіх шкодах, що їх документують згадані показники, не можна в їх оцінці втрачати перспективи розвитку і майбутнього розвитку. Безперечно, ціна, яку платять українська нація в умовах УССР, дуже велика. Чимало галузей життя нації, яка збудувала в революції 1917-21 років, придушено і дискриміновано. Зокрема у сфері культури Україну насильно держать на поземі провінції. Але коли по страшних зниженнях 30-их років і другої світової війни 37.2 млн. громадян СССР заявили, що вони — українці, то така заява має серйозну політичну вимову — вона свідчить про велику біологічну і духову силу нації.

Крім того обговорювані тут довідники показують глибокі перетворення в соціальній структурі української нації. Вони показують, що в різних галузях життя українська нація нині стоїть у колі передових, що вона має численні кадри фахівців, що вона давно перестала бути недорозвинутою і відстаючою, дармащо її поневолюють і дискримінують. Те, чого їй єдино не достало — не національної і політичної свободи. Але відомо, що освіченому народові легше вести боротьбу за незалежність.

(Кінець)

писців, останній з яких, О. Пахомій, помер у 1958-му році. З його смертю остаточно урвалася довголітня традиція. В останніх століттях малювання ікон підпадо під західний вплив, і тому стиль візантійського мистецтва, яке тривало майже 14 століть, поволи затримав свою оригінальність. Треба зазначити, що Катерининський монастир у 7-му столітті опинився в мусульманському оточенні, і це зберегло його малювання, бо саме тоді візантійський імператор переводив іконоборчу акцію.

Особлива цінність синайського іконопису полягає в тому, що він охоплює всю історію цього роду мистецтва. В збірках ікон є тут зразки всіх епох включно з 8-9 століттями, коли переводилося їх нищення.

У цій колекції можна докладно прослідкувати західний вплив, принесені хрестоносцями з Італії та Франції, коли візантійське мистецтво занепадо, і відродження його, аналіз скарбів з'явився новітньої творчості.

В 1643-му році, з упадком Паргроду, центр мистецтва переусуєняв на о. Крит, і збірці монастиря св. Катерини можна знайти шедеври з років 1204-1669, коли візантійські основи збагатилися впливами ренесансу та бароко, вищі форми реального життя в динаміку релігійного мистецтва.

Не можна відірвати очей від репродукції чудового образу св. Петра із 4 століття, про який говориться в статті, що він є найкращим з усіх існуючих у світі. Техніка його виконання подібна до техніки єгипетських мистців, репрезентованої на муміях. Знаючи, кажуть, що її зживалося в перших християнських іконах.

Монастирська книгозбірня має тепер модерне приміщення, збудоване заходами єгипетського уряду. Зорганізована в 1950-му році Конгресовою бібліотекою американської експедиції зробила багато мікрофільмів із старовинних рукописів та книжок цієї бібліотеки.

Серед цих рукописів, про один з яких ми вже говорили, є "пророчі-поучення" з мініатюрами на всю сторінку. Одна з них — Пречистої Діви — просто вражає красою свого виконання. Це — ніби далекий відгомін класичної спадщини Греції та Риму, хоч незначимо висока постаєт Вожої Матері й вираз її обличчя — чисто візантійський. Золоте тло мініатюри ще більше підкреслює елементи нереального, духовного в ній. Монастирська традиція говорить, що цей рукопис є подарунком візантійського трону і має приблизно тисячолітню давність.

Книгозбірня має понад 3000 рукописів та книжок в грецькій, арабській, сирійській, а-бесинській, грузинській, слов'янських та інших мовах. Вони говорять про 15 століть християнської історії.

Найціннішою річчю в книгозбірні був так званий "Кодекс Синай" з 4-го століття, один із трьох найстаріших рукописів, що збереглися до наших часів. Він був "позичений" німецьким учнем в 1844 році, а пізніше переданий або проданий до Петербургу. В 1933-му році купив його у більшовиків Бритійський музей.

Проф. І. Шевченко, палеограф експедиції, знайшов у монастирі підтвердження, що цей Кодекс був позичений тимчасово проф. Ташендорфу, який обіцяв його повернути в 1859 році.

З дивним настроєм читаєш ці статті та пояснення до ілюстрацій. І, читаючи, відчувати велике бажання поїхати туди, щоб поглянути на власні очі й торкнутися рукою речей, які дійшли до нас через довгі віки.

Давноминули часи вертаються до нас в монастирі св. Катерини, на руїнах Каумран біля Мертвого моря, де недавно знайдено сувої жидівських рукописів з перших віків християнства, та в печерах буддизму свяятих у Західному Китаї, зокрема в т. зв. печері Тисячі Будд, де в 1900 році виявлено збірку 20 000 рукописів релігійного, історичного та полемічного характеру з часів перших десяти століть нашої ери. З них 7 000 рукописів зберігається тепер у Бритійському музеї, а 2 000 в Паризі.

Д-р Лука Луці

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

(У сторіччя з дня народження письменниці)

(V)

Марія Груббе закохується в тому сильному селянинові, стайчому; героїня Кобилянської припадкомо зустрічається з гуцулом у лісі. Марія подивлялася Серенову силу, коли боролася він з кіньми; українка із рудим волоссям також "любля силу", гуцул "був гарно і кріпко збудований". Під час зустрічі в лісі згадалися й слова: "Бути обнятою сильною рукою".

Кобилянська задлячує Яковсенову: 1. окремі фрази й вислови та настрої картини в описах природи ("Рожі"); 2. подібності в тематичі; 3. залежності у композиції; 4. тип мрійливих людей, якими є Яковсенові герої. Але це все зовсім не шкодить заслуженій славі буковинської письменниці. Яковсена читало багато українців, але написати "Природу" чи "Парівну" могла тільки О. Кобилянська, бо від готових композиційних схем, навіть від ідеологічної основи до повісті чи новели досить далекий шлях. Щоб його пройти, треба мати не тільки оту завзяту, незламну віру в успіх своєї праці, якою відзначається слава доньки зеленої Буковини — треба мати також хист, яким природа наділила авторку "Людину" й "Парівни".

Ми зовсім не маємо на цілі робити детальні порівняння творів Яковсена й Кобилянської, а хочемо тільки вказати, що Кобилянська була під впливом західних літератур, про що не радо пишуть совєтські критики, які твердять, натомість, що наша письменниця була під впливом російських письменників. Автор згадуваної статті "Творчість Ольги Кобилянської" в першому томі її творів (Київ, 1956) О. К. Бабишкін покликається аж на чеську перекладачку творів Ко-

билянської, Тересу Турнерову, яка "ще 1906 року відзначала важливу роль російської літератури у формуванні стилю письменниці" (ст. 7). Бабишкін згадує Чернишевського, Добролюбова, Писарева, Короленка, Чехова, Горького, Тургенєва, Достоевського і Толстого. "Ці три останні справили значний вплив на творчість української письменниці", — твердить він без жадних доказів.

Очевидно, що Кобилянська читала твори російських письменників. Про це вона не раз сама згадує.

За вірну оцінку творчості письменниці

В автобіографії "Про себе саму" Кобилянська пише, що "найбільш з усіх всього на неї впливала природа. Безчисленні проходи в гори, в їх найдики частини — пішки чи верхови, це не робило різниці — це було одиноким, що доводило мене. Це було щось, що... наповняло душу, викликало в ній спів, відгомін і ушаслявало... Я і ще дві-три особи, що переходили мовчки ліс, ставали, відхиливши глибоко, обкидували себе обопільно задоволеннями поглядами, мов відкривали тайни..."

Далі в цій автобіографії Кобилянська пише, що "її особисті переживання відгравали немалу роль в її писаннях. "Жебрачку" написала тоді, коли чула на вулиці сіпну жебрачку, який винесла милостиню."

"Все, що зовнішнього життя робило на мене глибше враження, переробляла моя душа, бо інакше я не можу цього сказати, — і я вкладала на папір. "Некультуру" знала я особисто, і ніяк не могла поборою охоти написати про ту чудову жінку, вірну, чисту дитину природи, що, мов сестра смері, поміж котрими проживала — жила, розвивалася". "Нюба" існувала справді, і всі її діти були нещасливі і спонукали мене написати ту новелу. "Нюбу" знала моя мама особисто, а кількох з її дітей я також".

Леся Українка високо оцінювала повість "В неділю рано зілля копала",

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

По жертви вислати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

50 ЛІТ НА ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

(2)

До праці Організаційного Відділу, яким у цілому завідував дир. А. Мудрик, а його головним помічником і заступником був інж. М. Хронов'ят, належало: а) організувати нові молочно-кооперативи, б) реорганізувати старі, головні дрібні сільські молочно-кооперативи, а також молочно-кооперативи, або переводити злиття нерентабельних молочно-кооперативів, щоб зменшити кошти виробництва, в) робити виробничі перевірки, давати вказівки й поради, як поправити якість молочно-кооперативів, зокрема масла, щоб здобути для українського масла крайовий і заграничний ринок, г) переводити бухгалтерів молочно-кооперативів, щоб частою контролею господарського стану не допустити до балансових втрат, г) вишколювати технічно-молочно-кооперативний персонал, а також у дільності доводилося і книголюбство кооперативних молочно-кооперативів, щоб кооперативні молочно-кооперативи мали час складати місячні звіти, т. зв. "калькуляції" і переводити на час виплати за зібраний в членів набір і вислати свої місячні, чверть-, піврічні і річні звіти до "Маслосоюзу" і Ревізійного Союзу Українських Кооперативів у Львові, е) переводити різні господарські наради, загальні збори кооперативів, фахові курси, тощо.

Коротко кажучи, Організа-

ційний Відділ М. С. — це був Головний штаб цілої "маслосоюзницької армії" і в цьому Відділі мусили працювати найкращі фахівці. Начальним "вождом" цієї армії був дир. А. Мудрик, а головним "шефом штабу" був інж. М. Хронов'ят. Він разом з дир. Мудриком відповідали за те, щоб в Організаційному Відділі працювали люди, які могли б бути добрими техніками-молочарями, книговодами, годівельниками, або хоч загальнообізнаними з агрономічними науками, люди, які знали б молочно-кооперативні закони, щоб могли бути добрими вчителями і виховниками та зарозом контролерами низових кооперативів.

В Організаційному Відділі Маслосоюзу працювало пересічно 16—18 організаторів, з того у Львові половина. Напередодні другої світової війни в цьому Відділі, крім дир. А. Мудрика і інж. М. Хронов'я, працювали: інж. Осип Буя, Володимир Войчак, інж. Гриць Повик, д-р Василь Лопатюк, Орієн Шпайло, всі у Львівському Відділі, інж. Омелян Рейнарчик і Петро Сікач у Стрию, Микола Мазурок у Станіславові, Василь Трачук у Чорткові, Теофіл Балко в Тернополі, інж. Василь Котик у Перемишлі і автор цих рядків у Самборі.

З Організаційним Відділом Маслосоюзу тісно співпрацю-

вав Молочарський Відділ Ревізійного Союзу Українських Кооперативів, який перевіряв всю працю молочно-кооперативів у формі т. зв. законних ревізій хоч раз у рік. Тут працювали ревізори з практикою в Організаційному Відділі Маслосоюзу. Цим Відділом завідував спершу інж. д-р Е. Храпливий, пізніше інж. П. Коцюба, а найдовше інж. Олександр Зибенко, а ревізорами були: інж. Петро Базилевич, інж. Адам Мицик, інж. Богдан Нижанківський, і мгр. Ярослав Пішча.

Завданням інж. М. Хронов'я було виїло керування працею Львівського Відділу, допомагати дир. А. Мудрику в усіх організаційних роботах та тримати зв'язок із РСУК, Рильничю Палатою і управліннями усіх Районних Молочарень. Особливо дуже багато праці і труду вложили інж. М. Хронов'ят у т. зв. "районізацію", постійно сидів над мапою Галичини та визначав шпильки з різними значимиками всі молочно-кооперативні станції та засяг їх дій.

У висліді цієї збірної праці під його проводом з дрібних сільських молочно-кооперативів при кооперативах для загальної самостійних молочно-кооперативів у 1928 р. було 188 з 556 збірними в 1938 р. українська молочно-кооперативна праця проводом Маслосоюзу мала 136 великих, модерно улажених, частинно, або повні змеханізованих районних молочно-кооперативів, які об'єднували 2,600 молочно-кооперативних станцій, майже по всіх селах західно-українських земель.

Цю величезну роботу проборив Організаційний Відділ Маслосоюзу, в якому інж. М. Хронов'ят відіграв головну роль, спершу як начальник цього Відділу, від 1932 року як 1-й заступник Дирекції, а від 1937 року як один із трьох директорів Маслосоюзу, побіч бл. п. інж. А. Паладія і дир. А. Мудрика, на місці бл. п. Ольги Бачинської, яка в тому часі із-за старшого віку не могла вже виконувати обов'язків директора такої великої установи, якою в тому часі був Маслосоюз.

Інж. М. Хронов'ят не обмежував своєї діяльності тільки до праці в молочно-кооперативі. Він постійним викладачем у Молочарській школі, членом Головної Ради "Сільсько-го Господаря", членом Головного Відділу "Прогресу", членом Ради Українського Товариства Допомоги Інвалідам (УКТОДІ), членом "Молодої Громади", Українського Технічного Товариства і членом багатьох інших товариств і установ у Львові.

Ця згадка була б неповною, коли б не згадати праці інж. М. Хронов'я в українському руханковому товаристві "Сокола - Батько" у Львові, якого він був головою від 1934 року аж до 1939 р. "Сокола - Батько" — це одне з найважливіших наших виховно-руханкових товариств, засноване спершу як пожежно-руханкове з ініціативи Володимира Лаврівського в 1894 р. Цікаво, що першим і останнім головою "Сокола-Батька" були кооператори — інж. Василь Натіргій (1894—1900) і інж. М. Хронов'ят (1934—1939). Коли ж мова про це товариство, то варто б пригадати, що найбільш осягнуто воно мало за головування проф. Івана Боберського — славний Звиг Соколик і Січей в 1914 році, купно пло-

ЗАВДАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Зацікавлення 8-ми загальними зборами Об'єднання мистців України в Америці виявилось більшим, як попередніми роками, числом присутніх. У неділю 29 грудня 1963 р. можна було стрінути на зборах у Літературно-мистецькому Клубі таких мистців: М. Варановського, А. Дарагана, С. Гордицького, О. Климка, О. Кононенко-Трофимовського, Л. Кузьму, В. Ласовського, С. Литвиненка, А. Малуца, М. Неділка, М. Осінчука, Я. Паладія, І. Паливоду, Р. Павловського, Н. Сомко, І. Шухевича, М. Черешньовського; з групи Молодіж: В. Бачинського, Я. Вижницького, Б. Певного, В. Титли; з Відділу Філадельфії: П. Андрусевича, В. Дорошенка, П. Капшученка, П. Мегика, С. Рожка.

До президії зборів обрано Л. Кузьму на передсідника, Б.

ці "Сокола - Батька" у Львові і Об'єднання понад 30 тисяч молоді - членів. У 1934—1939 рр. це товариство мало коло 200 гнізд і понад 20,000 членів.

Всю цю громадську роботу інж. М. Хронов'ят, яку він сам виконував чи тільки її очолював, або нею керував, перервала друга світова війна, яка і знищила всі наші національні надбання, майже повністю, на рідних землях, а московський окупант затирас всі сліди нашої організації, праці кількох останніх поколінь, в тому й працю провідних діячів у різних секторах нашого національного життя, бо це їм помагало в їхній асиміляційній політиці.

З приходом більшовиків до Львова, інж. М. Хронов'ят, враз із другими членами дирекції Маслосоюзу та іншими провідними кооперативними діячами, пробував "стояти на стійці" і берегти народного майна, та скоро переконався, що це немислимо в більшовицькому режимі й що йому, за його дотеперішню працю, грозить каторга, або навіть смерть і тому вже 7 жовтня 1939 р. покинув Львів і перейшов на терен німецької окупації.

Там, у т. зв. Генеральній Губернії, що складалася з центральної частини польських земель і частини західних українських земель — Лемківщини, частини Посіяння, Холмщини і Підляшшя — інж. М. Хронов'ят спинився в Ярославі, де організував Відділ "Маслосоюзу" в Ярославі.

Після наладнання праці в Ярославі — інж. М. Хронов'ят виїхав до Кракова, де перебував, в новоствореному Українському Центральному Комітеті під проводом проф. В. Кубійовича, пост господарського керівника. Там при допомозі наших передових кооператорів, що опинилися в Кракові, організував нові й урочливі старі, закриті давніші молочно-кооперативи на Лемківщині, Посіянні, Холмщині і Підляшші. При допомозі новоствореного Українського Відділу Ревізійного Союзу в Кракові, під кермою дир. Івана Фостаківського, інж. Хронов'ят як господарський керівник УІК пробував відновити цілу організаційну мережу українських кооперативів на цих землях, включно з (Окружними і Повітовими Союзами.

(Докінчення буде)

Титулу на секретаря. Звітування уступаючи Управі почав голова ОМУА С. Гордицький, зупинившись над станом мистецького життя в Україні під сучасну пору. На його думку, помітне деяке відпруження у виданнях, які повільно у Києві чи Львові. Третя книга спадщини Шевченка представляється цікаво. Зате досі українські радянські мистці не мають змоги окремо висловити своїх творів у світі. Мистецьке життя емігрантів відзначається більшою різноманітністю. Інформацію про українське мистецтво в чужих енциклопедіях по являються на основі каталогів, виданих за кордоном, головні в Америці. В Енциклопедії Українознавства наш дорібок буде зафіксований індивідуально про кожного мистця. Далі говорив про успіхи Відділу ОМУА у Філадельфії, про мистецтво в Інституті Америки, про можливість вистав у Мюнхені і інших містах, про Фундацію О. Гринченка, про спадщину В. Мясотина, про коначність збереження спадщини інших мистців в Європі, про зв'язки з мистцями українського походження в Америці і Європі. Просив збори збільшити його з обов'язків голови ОМУА, щоб мати в решті зможу влаштувати власну виставу. Оби-жав працювати для зовнішніх зв'язків ОМУА і виданнях справ. Дякував за співпрацю всім, зокрема заступникові голови С. Литвиненку і секретареві Р. Павловському, що їх називав "механізмом ОМУА", без якого годі собі уявити працю організації.

Про труднощі праці представників ОМУА в Мистецькій Комісії пам'ятника Шевченка у Вашингтоні звітував передсідник зборів Л. Кузьма, вказуючи на головні причини, що довели до виходу представників ОМУА зі складу Комісії. Критичні зауваги про готовий проект пам'ятника роботи Л. Молодожанова, висловлював В. Ласовський. Містоглова Литвиненко зазначав про допомогоний фонд ОМУА, зазначивши, що зібрано 25 жертв творами від мистців і небаром треба ждати вислуду розгрі. Вистави, влаштована літом на Союзі, дала невеликий прихід на Клуб. Постало теж зацікавлення для такої вистави надальше. Галерея п-ні Соневицької, відкрита в ЛМ Клубі за його починком, дала перші вислуди успіху. Відчитав листа від інж. М. Пеканського, що одержав грамоту признання від ОМУА за працю пропагування українського мистецтва за допомогою кольорових плівок. Секретар ОМУА Р. Павловський говорив про нароботання з секретарських обов'язків; про труднощі його праці понад силу одної людини при організуванні Десятої вистави ОМУА через брак товариської солідарності серед членів ОМУА; про коначність мати власну димку і завести обов'язок спільної праці в майбутньому. Після десятихвилинної праці секретаря висловив бажання передати обов'язки новому секретареві. Скарбник ОМУА І. Паливода звітував про трудний матеріальний стан товариства, де прибутки ледви покривають видатки. Залишок у висоті сотні доларів не повнозначить це й через ліхе видачування членських внесків. Задження членів з попередніх років ростуть, тому радить прискрити амортизацію цих довгів, коли члени заплавають, останні недоплатки впродовж трьох місяців. Звіт Контрольної Комісії склав М. Неділка, голова комісії: звіт Відділу Філадельфії відчитав П. Мегик, голова відділу. Відділ нараховує 10 активних членів і 1 пасивного. Студія працює під кермою 6 учителів, членів Відділу. Відбуваються доповіді, літературні свіданнями, вистави мистецьких мистців і колег ОМУА з інших міст. В Студії записано 13 слухачів.

Містоглова ОМУА П. Андрусевич, як зв'язковий відділу з Головною управою ОМУА, просить співпраці колег у дальшому видаванні "Нотаток з мистецтва", журналу, що його друге число небаром появиться у Філадельфії. Після короткої дискусії над звітами присутні голосують за утворення абсолютної уступаючи управи за внеском С. Рожка, члена К. Комісії.

Заки приступлено до вибору нової управи, що її листу запропонував проф. І. Паливода, Б. Певний, пропонувавши на секретаря, ставити вимогу, щоб спершу намітити план праці і діяльності. Він подав низку критичних зауваг до дотеперішньої діяльності ОМУА. На його думку, організація повинна б бути для членів, а не члени для організації. На терені ОМУА немає змоги влаштувати індивідуальні чи групові вистави, бо бракує нам галерії, в якій була б мистецька атмосфера. Вистави в Літературно-мистецькому Клубі слабують, а Український Інститут Америки не слід теж вважати за галерею, бо це тільки будинок удекорований малюнками українських мистців. Належати до ОМУА на те, щоб виставляти раз-у-різ у загальній виставі, де мало змін — не може бути приманливим для групи молодих мистців. Треба створити обставини, щоб до ОМУА повернулися колеги, які відколюються, чи "бокують".

На терені ОМУА мусить бути змога обговорювати мистецькі вистави і видавати журнал. Журнал, що його видають колеги у Філадельфії, не є журналом усієї організації, бо це журнал Відділу. Треба подбати за видання історії українського мистецтва в першу чергу, щоб залишити її майбутнім поколінням мистців українців. Треба мати на увазі стимулювання ідеологічних груп у нашому товаристві, щоб по-за ОМУА не залишалися люди, які творять фермент. М. Черешньовський радив створити відділ у Нью-Йорку де місцеві мистці матимуть змогу згуртуватися і створити групи за окремим правильником, бо виступати проти Головної Управи, як ініціативного гурта, не слід. Предсідник перевів голосування, при чому 12 голосів було за ведення дискусії перед вибором Управи, 5 проти і 2 здержалися. Співзвучні думки з Б. Певним висловив теж В. Ласовський.

Петро Андрусевич, хоч по-годувався за думками Б. Певного, проте не всіх їх одобрив. Організація мусить бути для члена, а не навпаки — це тільки в теорії правильне. Це явище типово для американських організацій, що розпоряджаються фундаціями багаті, а в нас, якщо член не буде для організації, не буде організації зовсім. Творення мистецької атмосфери можливе, хоч як трудне в американських обставинах, де нема каварних димків з чаром інтимності, типових для Франції. Була дискусія в справах членства і прийняття експонатів на виставу. Рішено, що журі з обов'язане приймати хоч одну працю кожного члена ОМУА на річну загальну виставу. Сугестія Р. Павловського була: журі повинно вимагати в мистця заміни невідповідного твору на інший, коли це потрібне для доброго імені ОМУА, а мистець прислав тільки один твір.

У висліді дискусії над складом нової головної управи складено таку листу: Сергій Литвиненко, голова; заступники: Петро Андрусевич, Антін Малуца, Богдан Певний; референт зовнішніх зв'язків Святослав Гордицький; секретарі: Роман Павловський і Богдан Титли; скарбник Іван Паливода; члени управи: Любомир Кузьма, Михайло Черешньовський, Надія Сомко і голова відділів ОМУА: Контроль Комісії: Микола Неділка, Петро Капшученко, Степан Рожок, Володимир Бачинський (Закінчення на стор. 4-й)

3 НАШІХ БУДНІВ

СВЯТА ТА Й ПО СВЯТАХ

У цьогорічному різдвяному сезоні здав існує зрілості наш бізнесовий сектор на долни міста Нью-Йорку. Не лише тому, що вторгував гарний грейдар, але й гарно зарекомендував себе з громадського боку. В день Різдва Христового (старого стилю) український бізнесовий кваліфікаційний центр, що концентрується довкола 7-ої вулиці, завершив свою діяльність, перетворившись на міст купити корисні чиза роки або з'їсти сніданок, бо тоді був український "Крісмас".

Такі факти свідчать переконливо про важливість економічно-бізнесового сектору в нашому громадському житті, отож триакої матеріальної бази, якою ми часто легковажимо, задоволені, за традицією, в різні зовнішні ефекти, радше театральні-показового характеру.

На гостей з інших стейтів та околишніх робить враження і те, що наші Нью-Йорк так довго чекає, "тримається" старого стилю. На цю тему я теж погував деякі цікаві думки — спостереження:

— Святій Юр не переїде на новий стиль навіть тоді, якби всі українці-католики в З'єдинених Державах це зробили!

— Чому, цікаво знати? — Куди ж тоді зодили б на Різдво Христове старого стилю наші новостильники з Джерзі Сіті, Брукліну, Пассейку, Ньюарку та Ірвінгтону?.. Ви бачили, скільки їх було опієногі на Службі Божій?.. Де які навіть приступали до святої воді і тут же відбували покуту за свої гріхи?

— За які гріхи? — Проти першої заповіді: "Не будеш мати інших календарів, крім старокрайового!"

— Так, це робить враження на американців, — сказав мені один із наших бізнесменів. — Одна за-

крита кафетерія в рухливій секції міста робить більше для нашої справи, як тісотні вивішених прапорів з нагоди якогось національного свята. Амери-канець не заглядає за прапорами, на те в нього немає ні часу, ні терпіння, ані жадного зацікавлення до таких ефектів. Він, натомість, запам'ятає собі на цілий рік, що в мене на наше Різдво він не міг купити корисні чиза роки або з'їсти сніданок, бо тоді був український "Крісмас".

Такі факти свідчать переконливо про важливість економічно-бізнесового сектору в нашому громадському житті, отож триакої матеріальної бази, якою ми часто легковажимо, задоволені, за традицією, в різні зовнішні ефекти, радше театральні-показового характеру.

На гостей з інших стейтів та околишніх робить враження і те, що наші Нью-Йорк так довго чекає, "тримається" старого стилю. На цю тему я теж погував деякі цікаві думки — спостереження:

— Святій Юр не переїде на новий стиль навіть тоді, якби всі українці-католики в З'єдинених Державах це зробили!

— Чому, цікаво знати? — Куди ж тоді зодили б на Різдво Христове старого стилю наші новостильники з Джерзі Сіті, Брукліну, Пассейку, Ньюарку та Ірвінгтону?.. Ви бачили, скільки їх було опієногі на Службі Божій?.. Де які навіть приступали до святої воді і тут же відбували покуту за свої гріхи?

— За які гріхи? — Проти першої заповіді: "Не будеш мати інших календарів, крім старокрайового!"

— Так, це робить враження на американців, — сказав мені один із наших бізнесменів. — Одна за-

Комітет для розбудови Пластової Оселі на Вовчий Трої в Іст Четгем при пластовому з'єднанні "ЗАГІН ЧЕРВОНА КАЛІНА", дякує щиро усім, що своїми пожертвами-цегловками причинилися до збірки фондів на будову куреня, для емітки пластової молоді.

В подяці за пожертви на Вечерницях Червоної Каліни, що відбулись в дні 15 лютого 1964 р. в Мангеттен Сентер, відбудеться розгосудування пожіж жертводавців цієїає теорії 12 визначних українських мистців, які величоздупно причинилися до успіху цієї акції, а саме:

О. Дядишків, А. Климка, Е. Козака, В. Ласовського, С. Литвиненка, А. Малуца, М. Мороза, М. Неділка, Р. Павловського, С. Петешової, Б. Титли і М. Черешньовського.

Прозаємно усіх Жертводавців взяти участь у ВЕЧЕРНИЦЯХ "ЧЕРВОНОЇ КАЛІНИ" і ЛЬОСУВАННІ. За Комітет: п. сен. Остап Савчинський — п. сен. Лев Штинда п. сен. Богдан Титла

В суботу, 25-го січня 1964 року о год. 11-й перед полуднем в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ 140 - 2-га Ave. в Нью-Йорку. Домівка 64 Вхд. СУА, кімн. 31 — відбудуться

ІНІЦІАТИВНІ СХОДИНИ

для влаштування

З'їзду

З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ ПЕРШОЇ МАТУРН ГІМНАЗІЇ СС ВАСИЛІЯНОК у Львові

Запрошуються усіх Панів і Панів Професорів та б. учених взяти участь у сходах і подати свою думку де і коли відбудуться з'їзди та уложити його програму.

СЕКЦІЯ ДРУЖИН ЛІКАРІВ при УКРАЇНСЬКОМУ ЛІКАРСЬКОМУ Т-ВІ — Відділ НЬО ПОРК — влаштує —

в суботу, 25-го січня 1964 року в год. 7:30 веч. в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ 2 East 79th Street в НЬО ПОРКУ

ТРАДИЦІЙНУ ЯЛИНКУ

ДЛЯ ЧЛЕНІВ ТОВАРИСТВА ІХ РОДИН І ЗАПРОШЕНИХ НИМИ ГОСТЕЙ.

УПРАВА СЕКЦІЇ

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

ВИСТАВА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ

ЯРОСЛАВА

ВИЖНИЦЬКОГО

БОГДАНА

ТИТЛИ

ВІД 2 ДО 16 ЛЮТОГО 1964 (СУВОТИ 6 ДО 9 ВЕЧОРА НЕДІЛІ 12 В ПОЛУДНЕ ДО 8 ВЕЧОРА)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ 149 ДРУГА ЕВЕНЮ В НЬО ПОРКУ

ВІДКРИТТЯ В НЕДІЛЮ 2 ЛЮТОГО о год. 12 в полудне

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ Відділ 1-й в НЬО ПОРКУ ЗАПРОШУЄ

Україніа м. Нью-Йорку і околишні на

ЛЕМКІВСЬКУ ЗАБАВУ

яка відбудуться

в суботу, 25-го січня 1964 року в залі Церкви СВ. МИКОЛАЯ при 10-й вул., ріг Евіно "А"

Початок о год. 8-й веч. Вступ — \$1.50 Оркестр "УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДИ" УПРАВА ВІДДІЛУ

✓ Складайте гроші в УКРАЇНСЬКИХ БАНКАХ!
✓ Купуйте товари в УКРАЇНСЬКИХ КРАМНИЦЯХ!
✓ Питайте поради в УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ!
✓ Забезпечуйтеся в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

ПОДЯКА

Дня 18-го грудня 1963 р. відійшов у Нью-Йорк, Конн. у Вічність наш Невідкладуваний Батько

бл. п. АНТІН МАЛАНЧУК

довголітній організатор УНСОУ, визначний союзний і громадський діяч.

У безмірному горю, яке навістило нашу родину внаслідок цієї болючої втрати, численні Приятелі, Знайомі і Співробітники Покійного виявили нам глибоке співчуття та співчужність до вшанування його пам'яті. Не маючи можливості висловити нашу вдячність за це кожному з них окремо, чинимо це одним шляхом.

Насамперед складімо щиропсердечну подяку Веч. Душенству української греко-католицької Церкви св. Михайла в Нью-Йорку під проводом Веч. о. шмб. Івана Стаха за відслуження Парастася та Похоронних обрядів.

Сердечно дякуємо Головному Екзекутивному Комітету УНСОУ за висловлене співчуття і розради, здійснені по смертній загибелі в газеті та відрядження делегатів на похорон. Особу пошуку висловлюємо головному радному УНСОУ мр. Іванові Телюковій за участь у похороні та трізни.

Вкінці передаємо наше щире співчуття усім знайомим і незнайомим Особам з Нью-Йорку та інших місцевостей і стейтів, які своєю численною участю в похоронних обрядах віддали останню пошту нашу Покійному Батькові або зложили нам устні чи письмові вислови співчуття.

Нехай Всевисшій вєх їх нагородить сторицею.

МИРОСЛАВ І СВІГЕН МАЛАНЧУК — сини ВІРА ОРТОН — донька з Родиною

РІЗНЕ

Cosmos Parcels Express, Corp.
39 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y.
(Pir 2-01 вулиці) Tel.: AL 4-5436

В С И Л А Є
пачки з матеріалами і пачки харчові
в УКРАЇНУ і інші РЕСПУБЛІКИ СРСР

ПАЧКИ до РУМУНІЇ • ПАЧКИ і ГРОШІ
до ПОЛЬЩІ через РЕКАО
Гарантована доставка.

Маємо на складі великий вибір товарів по
узгодженій ціні
Приймаємо замовлення з-поза Нью-Йорку
Відкрито: ЩОДЕННО від 9-ої рано до 7 веч.
в НЕДІЛЮ від 9-ої рано до 3 по пол.

Geiger
ШОДЕННО КОНЦЕРТ від 4:00
Найкраща муз. кухня — Ланчі — Обід
Знамениті печиво з власної пекарні

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Заснована 1947 р. — має ліценцію ВНЕШПОСІЛТОРГУ,
Москва, — ліценцію Департаменту Вантажів і забезпечення
U.S.A. і бонді.

ДАРУНКИ ВИБІРІ ВІД ГРОШІ ДО СРСР

Машини до шиття, аста, ро-
вер, холодильники, машини до
напіть і багато інших речей.
НАПІВІДМОВИ СМАЧНИХ
ХАРЧОВИХ ПАЧКИ З
ПОВАЖАННЯМ "R",
комплектні \$36.75.

1 фунт праженої кави, 1 фунт
какао, 1 фунт шоколаду, 2 ф.
оливки до варення, 2 ф. цук-
ру, 2 ф. яєць, 1 ф. сиру, 2 ф.
вудженого бекону, 2 ф. вуд-
женого шини, 2 ф. сушених
овочів.

ВИСОКОЇ ЯКОСТІ
ТЕКСТИЛІ
Жадайте нашого комплетно-
го каталогу.

GRAMERCY — N. Y.
118 East 28th St. # 906
NEW YORK 16, N. Y.
Тел. в Нью-Йорку: MU 9-0888

Відкрито щоденно від 9 до 5:30, в суботу — 10 до 1,
в неділю закрито.

Увага! ФІРМА Увага!
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL
AGENCY, Inc.

Main Office:
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: IN 7-5522

Приймає замовлення, на основі укладеного нами з Всесою-
зним Зовнішньоторговельною Конторою "Внешпосилторг"
договору, на ПОДАРУНКИ від американських громадян
на "обов'язковий" ліцензійний товар, з дорученням їх без
мити і ввізати в СРСР, а також додаткових доплат для рідних,
які живуть в Союзі.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ВІКЛОЧАЄ:

- АВТА
- МОТОЦИКЛИ
- РОВЕРИ
- ТЕЛЕВІЗИ
- ХОЛОДИЛЬНИКИ
- РАДІО-АПАРАТИ
- МАШИНИ ДО ШИТТЯ
- ФОТО-АПАРАТИ
- ГОДИНИКИ
- АКОРДЕОНИ і т. п.

Доставка товарів гарантована на час від 5 до 40 днів,
залежно від роду дарунка.

Звертайтеся до головного бюро письмово або телефоном
з проханням надіслати КАТАЛОГ РІЧЕВ, які можна
замовити безпосередньо.

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY VNESPOSILTORG USSR)

Дуже відповідальна і провідна фірма в США з найбільшим
досвідом у висилці ПАСПАСИ-ДАРУНКІВ до всіх частин
СРСР. Тисячі задоволених клієнтів. Всі пачки забезпечені.
Відборці не платять нічого. Відділи у головних містах.
Всі наші відділи мають на складі вибір товарів високої
якості на дарунки, по низьких цінах. За безплатними ін-
формаціями і ціпниками звертайтеся до одного з наших
відділів.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Avenue
NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue
SOUTH BOSTON, Mass. — 339 West Broadway
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road
DETROIT, Mich. — 7500 Michigan Avenue
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N.W.
HAMTROMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave.
IRVINGTON 11, N. J. — 726 Springfield Avenue
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Avenue
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street
WATERBURY, Conn. — 6 John Street
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue
YONKERS, N. Y. — 555 Nepperchen Avenue

AL 4-5436
CH 3-2583
EV 4-4932
DI 5-8808
CH 9-8245
LI 2-1767
288-0064
BR 8-6264
TR 8-6966
WA 5-2737
TO 1-1068
VI 1-5355
OL 8-2256
TO 7-1575
Tel.: 233-8030
246-0215
ES 2-6885
AN 1-3994
FO 38569
BI 3-1797
LO 2-1446
MU 4-4619
GR 3-6347
FO 5-5892
HU 1-2750
FI 6-1271
PL 6-6760
NW 8-2863
RI 3-0410
GR 6-2781

ЗАВЛУДІВ НАД НЮ ЙОРКОМ

Збившись внаслідок непогоди із визначеної йому лінії переліту із Стретфорду в Коннек-
тикат до Брукліну, Н. Й., пасажирський гелікоптер С-61Н перелітає понад головною ква-
тарною Об'єднаних Націй у Нью-Йорку. З Брукліну цей гелікоптер має бути відставлений
до Великої Британії, яка закупила його для пасажирського зв'язку з різними островами.

ЗАВДАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ
УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

(Закінчення із стор. 3-01)

чинський; Жюрі: Михайло
Осінчук, Петро Мегик, Антін
Малюца, Михайло Черешнюв-
ський, Богдан Титла, Володи-
мир Ласовський. Голосування
переведено окремо за голову,
окремо за решту Управи, ок-
ремо за Жюрі, при чому В.
Ласовський зріє своє учас-
тя, мотивуючи це особистими
непорозуміннями з одним з
членів новоствореної Управи.
Окремо голосовано на Кон-
трольну Комісію.

В кінцевій дискусії гово-
ро про сходи Управи, про
висоту членського внеску і
конечність пригласити з боку
скарбника; про виставу в од-
ній з галерій Нью-Йорку в
часі Сіттової Вистави і виста-
ву з нагоди відкриття пам'ят-
ника Т. Шевченку у Ва-
шингтоні. Вирішено, що ка-
ндидати в члени ОМУА повин-
ні всі взяти участь у
трьох загальних виставах
ОМУА, які за рекоменда-
цією двох членів ОМУА Загаль-
ні Збори вирішують їх член-
ство. Іншою справою є член-
ство в Відділі. Рішено теж ро-
бити засідання Управи раз на
два місяці і скликати сходи
мистців Нью-Йорку і околиці
для створення Відділу в Нью-
Йорку. Сталій реченьч в рі-
шних вистав ОМУА визначено
на останній сезон.

4 січня 1964 р. вєд за За-
гальними зборами відбулося
перше засідання новоствореної
Управи ОМУА в Літературно-
мистецькому Клубі Нью-Йорку.
Головною темою обрано
було створення Відділу Нью-
Йорку і справа репрезента-
тивної вистави у Вашингтоні.
Рішено скликати вибірні сходи
всіх українців мистців і
мистецтвознавців Нью-Йорку
і околиці вполудні в неділю
19 січня ц. р. Намічено іні-
ціативний гурток, складений з
колег Любомира Кузьми, Во-
лодимира Ласовського і Ан-
тона Малюца, що їх завдан-
ням було б перевести підго-
товку роботу організування
Відділу за порозумінням з по-
одинокими мистцями, які з
тих чи інших причин досі не
належать чи стороять від
організації ОМУА. Головна
Управа бажав теж урешті пе-
ревести верифікацію член-
ства всіх мистців, для чого зго-
димо будуть розіслані друки
всім мистцям, щоб вони ясно
заявили своє відношення до
організації. Для покращання
організаційної праці голова
управа ОМУА погодилася на
засідання врешті найняти ок-
рему домівку в Літературно-
мистецькому Клубі Нью-Йорку
з днем 1 січня ц. р. Тут
була б змога зберігати майно,

Р. Пачовський,
секретар ОМУА

Секретар демонстр. кон-
федераті Томас Дадд повідом-
ляє, що він дає нам інфор-
мації про те, що СРСР розбу-
дує свої військові бази на
Кубі. Сенатор Дадд твердить,
що згідно з певними виста-
вами з Куби советські вантажні ко-
раблі привезли на Кубу війсь-
кове владштування, між яким є
танки. Ці танки бачили очевид-
ці на Кубі. Але представник
розвідки заперечує вистави про
здобуття масову розбудову
советських військових баз на
Кубі.

Сейтворт політичний провід-
ник є проти того, що міні-
стерський губернатор республі-
канець Джордж Ромні вислов-
ив свою згоду прийняти номі-
націю на кандидата на прези-
дента, коли б Номінаційна Кон-
венція йому це запропонувала.
Республіканці твердять, що те-
пер важко буде їх ухвалити
запропозицію, т. б. в натором
Ромні заперечує, що демон-
страти твердять, що Ромні
предкладає їх тому, щоб зис-
кати собі популярність як кан-
дидат на президента.

Республіканці збира-
тимуть фонди на
партійні цілі

Вашингтон. — Республікан-
ський Крайовий Комітет пові-
домив, що в дні 29-го січня
відбудуться прийняття в 21-й
місцевості, і то в тому самому
часі, на яких збиратимуть
фонди на партійні цілі. Рес-
публіканська партія мала не-
добору з минулорічних вибо-
рів на суму \$750,000. Тисячі
дрібних жертвдодавців склали
стільки пожертв, що цей борг
зменшено до \$225,000. В ого-
лошених прийняттях мають
взяти участь кося 25,000 осіб.
В багатьох випадках вступ
на прийняття вноситься по
\$100, але в деяких місцевос-
тях ціна буде нижча. Споді-
вається, що ці прийняття да-
дуть стільки прибутків, що
можна буде покрити той не-
добір, що залишився з мину-
лого року, і ще буде готівка
на цюгорічні витрати у зв'яз-
ку з виборами.

Три п'лоті американського
дєтства в околицях Балти-
мор. Мериленд. почали вироб-
увати, як вони змогли б пе-
ребути триденну подорож до
Менісу, один день досвідів на
тій планеті, та повернут до Зем-
лі. Ці п'лоті мають пережити
одні тиждєв в подібній кабін-
і, якою летітимуть до Мєнєса.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ
ВІД ТИСЯЧОК РОКІВ І
ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШО
ПРИ БАГАТОХ
НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКИ:
На рематизм — Elde Root
100 пігулок — \$4.00;
На болі широк і міхура —
HebKaps, No. 85 — 100 пі-
гулок — \$4.00;
На високі тиснені крові —
H.B.T. — 100 піг. — \$4.00;
На нерви — Зелоні пігулки
No. 91 — 100 піг. — \$4.00;
При "дизінтесті" — Hot
Flashes Corn Seal Com-
pound піг., 100 — \$4.50;
При запаленні жовчного мі-
шочка — GBT пігулки —
100 — \$4.00;
При болях шлунку Ulceri-
ne — скопцентрований ек-
стракт зєл — 11/2-місячне
лічення — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
Заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd AVENUE
позміж 13-ю і 14-ю вуз.
NEW YORK, N. Y.

Alexander Smal
Agency

776 Springfield Ave.
IRVINGTON, N. J.
Tel.: ES 4-4400

ТАРЗАН, ч. 5173. Перемога павіана!

Павіан став на ноги перед
вбитим своїм ворогом і триюм-
фально бієв в груди.

РІЗНЕ

ROOFING
New Roofing, 15 Year Guarantee,
Loans Secured for Roof Repairs.
41% Consolidate all Your Bills
under one Loan. Small monthly
payments. 15 YEAR GUARAN-
TEE. We do Everything in the
Building Line.
FRANSCO & COMPANY
CONSTRUCTION
YU 2-4211

НАПРАВА МЕБЛІВ
Покривання меблів, талицю-
вання, напрана спружин, гудзи-
ків, перерізки у Вашому домі
від \$4.00. Вся праця гарантована.
Також напрана поломаних
меблів. Bronx, Manhattan, parts
of Brooklyn & Queens.
Tel.: CY 2-7868

**ХВОРІ
НЕ ТРАПЬТЕ
НАДІЇ**

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
Закійте це сьогодні!
ЗІЛІЯ Д-РА МІЛЛЕРА
під назвою
**J. MILLER'S PURE HERB
COMPOUND # 6,**

а вже завтра почувате ліпше.
Якщо не будете задоволені про-
тягом 48 годин, зверніть пачку,
а гроші будуть Вам сейчас по-
вернені.

Терплячі на недуги шлунка,
як кислі жолудки, заір, не-
страстність, газ, відбави, за-
вороти голови, біль у кишкях і
інші недомогання НЕ ЧЕКАЙ-
ТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна одної пачки зйшла \$10.00,
а якщо хочете для свого при-
ятеля, тоді дві пачки тільки
\$15.00. Пішть зараз долучуючи
чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

НОВИЙ І УЖИВАННЯ
ОДЯГ

відповідний на виставку
до Європи.
Чол. убрання (уж.) від \$ 8.00
Чол. убран. (нов.) від 18.00
Чол. плащі (уж.) від 8.00
Чол. плащі (нов.) від 18.00
Жін. плащі (нов.) від 7.00
Жін. дозвєвни (нов.) 8.50
Жін. сукні (шовк, вовна) від 2.00
Муж. 100% вовняні штани (уживані) від 4.00

Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460

Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч.
від понед. до суботи вкл.

BUSINESS OPPORTUNITY

DRY CLEANING
WESTCHESTER. Надзвичайна
можливість, треба оглянути.
\$900 тижнево, можна побільши-
ти. Торгівля готівкою. Ціна на
скорий продаж. Огляньте. Ці-
ня \$23,000. Спінить.
Власник 914 TE 4-5429

**У гостях добре,
дома ліпше**
Історичне оповідання.

ЦІНА — 85¢
"СВОВОДА"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY 3, N. J.

REAL ESTATE

ASTORIA, N. Y.
6 род. мур., пів-осібний, оливо-
басові, 3 гаражі, сабвей. —
\$36,500.

BROOKLYN, N. Y.
20 род. (7 по 5 км., 1 — 4 км.,
12 по 3 км.), півосібний, при-
хід \$12,360. Ціна — \$51,990.

MARATHON REALTY Co.
31-87, 32nd St. (near Broadway)
ASTORIA, L. I. YE 2-3550
Питати мр Остап ФІРЧУК

ДОМИ
на ПРОДАЖ

IRVINGTON, N. J.
2 родинний дм. 10 кімнат і пекарня
з повним устаткуванням. Пекарня
дуже добре проперувала.
За ближчими інформаціями теле-
фонувати ES 4-4400.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського
Народного Союзу

НЕДІЛЯ,
19-го СІЧНЯ 1964 р.

ДЖАНСТАВН, Па. Річні Збори
В-на св. Арх. Михайла 11 Від-
діл зарез по Службі Божій в
церковній залі при Мейсел
Еле. На порядку дня: Звіт та
вибір управи на 1964 рік.
Управа.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Річні Збори
Т-ва Запорізька Січ 192 Відд.
в год. 1:30 по пол. в УНДомі.
На порядку дня: вибір ви-
шого уряду на 1964 рік. Я.
Синишин, пред., М. Політило,
секр.

ЕЛІЗАВЕТ, Н. Дж. Місячні збо-
ри С-ва Любов 37 Відд. в УН-
Домі, 214 Фултон вул. Секр.
А. Гнатюк збиратиме вклад-
ки від год. 3 до 4:30. На Річ-
них Зборах обраю новий уряд
на 1964 р. в такому складі:
А. Пограйнична, пред., М. Поле-
вчик, заст., А. Гнатюк, фін. і
рек. секр., М. Процак, касир.
О. Лустер, А. Рекляйтіс і Е.
Любас, Контр. Ком., М. Мар-
кович і Г. Мирончук, Надзир.
Хворих, М. Процак, делег.,
А. Гнатюк, секр.

Посмертні згадки

СТЕЛІ ПОВРОЗНИК, довголітній
членів С-ва Благовіщен-
ня, Відд. 125 УНСоюзу в Ша-
каго, Іл. Упокоївся в Богд.
28 листопада 1963 р. прожив-
ив 47 літ. Похорон в церкві
в Бовоунах, Україна. Пошани-
ла у глибокому смутку мужа
Павла, сина Тараса, дочку
Донну, матір, сестри з мужа-
ми, усі члени УНСоюзу. Цир-
ковно працювала для Сестрич-
ва та церковної громади. По-
хорон відбувся 2 грудня ц. р.
при участі Родичів, Членів
Відділу та численних Приятелів
і Знайомих на цвинтар св.
о. Николаса.
Вічна Іа Пам'ять!
І. Подоля, секр.

МИХАІЛ ФЕЦАЧИН, член Т-ва
Сокіл, 336 Відділ УНСоюзу в
Клівленді, Огайо. Член Відді-
лу від 1913 р. Помер 12 груд-
ня 1963 р. Похорон похован
в с. Коросенка, пов. Коросно,
Україна. Пошани у смутку 2
братів Андрія і Петра. Похо-
рон відбувся 18 грудня м. р.
з похороною заєздення до
Укр. кат. церкви св. Йосафа-
та в Пармі, Огайо, при участі
Родичів, Приятелів та Членів
Т-ва Сокіл.
Вічна Йому Пам'ять!
Гр. Кієль, секр.

ІВАН МІЛЬНИКОВИЧ, член
Б-ва св. о. Миколая 104 Відділ
УНСоюзу в Перт Амбей, Н.
Дж., помер 14 грудня 1963 р.
на 78 році життя. Пошани у
смутку 2 синів: Йосифа, Стан-
і, 3 дочок: Софію, Ольгу,
Емілію, 9 внуків і 7 правну-
ків. Похорон похован з сестри
Людмили, пав. Синоу, Україна.
Похорон відбувся 18 грудня
м. р. при участі Родичів, Чле-
нів Б-ва св. о. Миколая, Зна-
йомих до церкви Успенія
Преч. Діви Марії. Похований
на парадальній цвинтарі.
Вічна Йому Пам'ять!
Мисак, секр.

ФІЛІП СЕФІЯ, довголітній
членів Т-ва Запорізька Січ, 367
Відділ в Рочестері, Н. Й., упо-
коївся 18 грудня 1963 р. По-
кійна народилася 29 серпня
1892 р. в с. Довжиків, пов. Со-
каль, Україна. До США прибу-
ла 1949 р. і стала членкинею
Т-ва і УНСоюзу, де довелося
і чесно виконувала свої обо-
в'язки. Пошанила у смутку
мужа Антона, 5 доньок: Сте-
панію, Іванку, Марію, Анто-
нію і Катерину, всі замужні,
9 внуків. Похорон відбувся 21
грудня м. р. з пох. заєздення
до церкви св. Йосафа, від-
так на цвинтар Голі Сінгаур-
ре, при участі Родичів, Зна-
йомих і Членів Т-ва.
Вічна Іа Пам'ять!
В. Попович, секр.

СВА СЕНКО, довголітній членів
355 Відділ в Ст. Йосеф.
Міс., померла 17 грудня 1963
р., проживши 70 років. Покійна
народилася 15 жовтня 1893 р.
в с. Галичівці, пов. Городок
Житомирський, Україна. По-
кійна залишила у смутку му-
жа Василя, 2 замужні дочки,
Ану та Розу, 2 внуки, брата
в Канаді та сестру на Украї-
ні. Похорон відбувся 19 груд-
ня м. р. з пох. заєздення до
Укр. Кат. Церкви, а відтак на
цвинтар Маунт Олівет, при
участі Родичів, Приятелів,
Знайомих і Членів Відділу.
Вічна Іа Пам'ять!
Секретар Відділу

ЧОЛІН СОФІЯ, довголітній
членів 367 Відділ УНСо-
юзу в Рочестері, Н. Й., помер-
ла 25 грудня 1963 р. Покійна
народилася 15 жовтня 1890 р.
в с. Вилід, пов. Рогатин, Ук-
раїна. Пошанила у смутку му-
жа Онуфрія, 3 зам. доньки:
Ану, Стелу і Марію, сина
Івана, 2 сестри: Марію і Геті,
4 внуки. Похорон відбувся 28
грудня м. р. з пох. заєздення
до церкви св. Йосафа, від-
так на цвинтар Голі Сінгаур-
кер, при участі Родичів, Зна-
йомих, Сусідів та Членів Т-ва.
Вічна Іа Пам'ять!
В. Попович, секр.

ARKA Company
REPARATION STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City

Скрипаль Франсуа Д'Альберт і
піаністка Катерина Зверер Смит
виконали Твори М. ЛІСЕНКА
дйсно ПО-МИСТЕЦЬКИ. Пла-
тисту одержите в Аріл за \$4.95,
або на Стерео за \$5.95.

ВИСЛІКОВЕ БЮРО

Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430

Бажас —
Всім нашим Шановним
КЛІЄНТАМ І ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року

На загальне бажання!
З ЧУДОВИ УКРАЇНСЬКИ
ФІЛЬМИ В ОДНОМУ ДНІ
І ЗА ОДНІ ГРОШІ!

Середа, 22 січня 1964

В ГОД.: 12:30; 2:00; 4:00; 5:30;
7:30 і 9:00 веч.

ST. MARKS THEATER
133 Second Avenue
Нью-Йорк, Н. Й. GR 3-5222

1. Назар Стодоля

Т. Шевченка з "Вечерниці-
ми" Ніжинського.

2. Поїзд іде до Києва

3. Гуцульський

Фестиваль

Три прекрасні фільми,
які залишають сильне
враження!